

SZOVJETUNIO

ARSZENYIJ TARKOVSKIJ

Aszály

*Mint tifuszos, lázverte ajkak,
A föld kicserepesedett,
S gyárkéményként füstölve, halkan
Búgott az örvénylő meleg.*

*És kiszáradt a folyók medre,
Elhagyta a víz a kutat...
A hőség jégtűje örökre
Lassúdó vérebben maradt.*

*Ring benne, karcsútestű gálya,
És megcélozza szívemet,
Keresgeti, de nem találja
Az utat, mely belé vezet.*

*Jöhet jövődő — menedéket
Lel benne is ez az aszály,
Ahol árván bolyong a lélek,
És megváltást hiába vár.*

* * *

*Kései örökség,
Tűnt gyerekkorom,
Csalfa kép, üresség,
Régi városom.*

*Görnyesztí az évek
Terhe vállamat,
Viszontlátáni téged
Mért akartalak?*

*Más ég fénye lankad
Az üvegeken —
Holdfehér galambhad
Füstös-kék egen.*

*Otrombán rikító,
Bordó függönyök
Lobbannak a nyíló
Ablakok mögött,*

*És csak néz utánam,
Oly közönyösen,
Mint egy viaszálarc,
Régvolt életem.*

Vihar

*Nem dajkál szitakötőket,
Zavaros, sötét az ég,
Piheg az aszott fű, fülledt,
Zivatart vár a vidék.*

*Az utcákat Káin járja,
Ablakokat ver vadul,
Öccsét hívja számadásra,
Mint napszamosát az úr.*

*Táncba kergült jégverések
Csépelik a gabonát,
Mégis Ábelé a vétek,
Ifjú mégis a világ.*

*Nézlek téged holtra váltan,
Elközelgő végzetem,
És akár a Bibliában,
Én se védekezhetem.*

BAKA ISTVÁN FORDÍTÁSAI

VIKTOR SZOSZNORA

* * *

*Irigyled, fegyvertársam, képzelet
emelte váramat? Az ég felé
tör büszkén, bár bástyái fellegek,
s álmok tárháza — vagy könnyveimé.*

*Lépj csak be, és meglátod, nálam a
hivalkodó fényűzést nem leled,
madaraim (a mennyek bánata!)
ódon melódiákat zengenek.*

*Váram, jaj, épp oly dús, mint dísztelen,
dús, mint a pitypang, s mint halál, rideg.
Nincs lenge lány, se rózsza-édenem,
nászágyamon hatszárnyú szörnyeteg.*

*Ne irigyelj! Minékünk itt sosem
jut sem tövisszuszorú, sem babér.
Csak hagymafejként fonnyadó szívem,
viseld hát pajzsodon, bár mit sem ér.*

* * *

*Nem képzelgés! Már túl az éj felén...
Valóra vált! — te, én, e két magány.
Így rendeltetett! Itt vagy hát. De én —
csak kaparászom rablétem falán.*

*S az éjszaka! A paplan-sómező,
s a lámpajég, éhes szemünk, alélt
ajkunk, s a homlokfagy, s kín, égető,
hogy megkezdődött és véget is ért.*

Holdas ének

A dombokon lámpák gyúlnak... Az udvaron levegőzöm, fölöttem meggyaszínú ózon.

Augusztus tizenhetediké, nulla óra, hét perc, hét másodperc... Vendégeket várok. Az égből. De nem jönnek. (Megadott tájékoztatósi pontok: tetőm csücske, lámpám, ablakom.)

A hold emberfénye (álca, délibáb) a dombokba szúrta kardjai karmait.

Hajam foszforeszkál az éjben. Jobbomban mérlegserpenyő (idő:idő!). Ki ne lötyintsem a pohárköszöntőt!

Nincs magány: kettesben vagyunk a Holddal. Én most az egynél kevesebb vagyok. Ők pedig (a Földet ismerjük!) a Holdban sincsenek.

Ó, felhők, két metafora-sárkány! (Hét szárnyam van magamnak is!)

A fák mind karmosok, — de nem sasok; a virágok turbánosak, — de egy se prófétál sokat; a fű tövén tücsökvihánc, — lánc csörren, ám nem óralánc. S a tájon csak kettő az eb, az egyik otthona Nyugat, a másiké Kelet, egyik visong: „Aj-ja-ja!”, másik busong: „Baj-baj-baj!”

Úgy látszik, fél tőlem a Hold.

Ne félj! Istenség nem vagyok, sem ki az Istenről gagyog... Éjszaka mégis (bár nem koldus-asszony, — Mnyisek Marina inkább, vagy hercegisasszony Tarakánova, börtönbe zárt Második Anna (ki cárnő, s cárnő volt az anyja!) — fél tőlem a Hold.

Lámpák gyúltak... Tévedtem: egyetlen lámpa gyúlt ki — nálam.

Hallom a csillagcsörgést — seregeim tengerhabja, a Nagy Medve száll most hadba, varangyvilág vad vezére, ívet rajzol görbe kardja valamennyi égre. Jönnek vendégeim — nem jönnek, most — vagy most sem, a kard kivonva!

Hová legyek a szavaimmal? Hová legyek a szemeimmel? Hová legyek — ennen magammal? Pulzusomon skrupulózus karperec! Várok, mint Giordano. Búcsút vesz most érverés és remegés: éjjel minden egyforma kéjjel verekszik és reszket is (éjjel, nem nappal!)... Ne félj! Te — Te vagy (félre az indulattal!), én meg — nyelv nyélbe ütve!... Nyilván! Élek-e? Félek-e? Ne vedd fejét a szentjánosbogárnak!

...Az ösvényen kövek hevernek, akár héjukba zárt tojások.

BAKA ISTVÁN FORDÍTÁSAI

Viktor Szosznorát lapunk 1977. 11. számában mutatta be Baka István. (A szerk.)